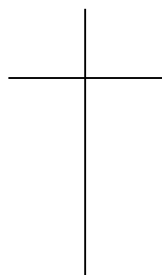

Praktijk

In memoriam

H.P. Utermark

Op 17 februari 2001 is mr. H.P. Utermark op 64-jarige leeftijd in Den Haag overleden. Hij was een advocaat pur sang, die zich inzette voor zijn cliënten en voor de advocatuur als geheel.

mr. G.J. Kemper
advocaat te Amsterdam

Mr. H.P. Utermark werd op 10 januari 1963 in Den Haag beëdigd als advocaat. Dat was in een tijd dat de balie, gezien vanuit de eenentwintigste eeuw, vooral opviel door kleinschaligheid. Tweeduizend ingeschreven advocaten, maatschappen met drie of vier partners, stagiaires die het moesten doen met een bescheiden onkostenvergoeding en de toezegging dat zij inkomsten uit toevoegingen en faillissementen zelf mochten behouden. Wellicht was het om die reden dat Utermark, gesteld voor de keuze om toe te treden tot het kantoor van de landsadvocaat of een werkring bij Shell te aanvaarden, dringende adviezen van zijn familie kreeg om zijn heil buiten de advocatuur te zoeken. Hij volgde zijn instinct en werd de gedreven advocaat die velen van ons hebben leren kennen en waarderen.

Voorop staat het beeld van de man in toga, die zich in de rechtszaal als een vis in het water voelde en, bij vier pleidooien in één week, toch nog kans zag om er een kort geding tussendoor te doen. En, zo ontleen ik aan zijn kantoorgenoot Knijff, dan ook nog die ene cliënt van het kort geding de overtuiging kon bijbrengen dat dat de enige zaak van die week was. Dat deed hij niet met kunst- en vliegwerk maar door de gretigheid en de oprechte nieuwsgierigheid om zich de feitelijke details en de juridische context eigen te maken. Utermark was allround,

Foto: Familie Utermark

Discussies over wat betamelijk is voerde hij met graagte, verontwaardigd over streken die advocaten zich permitteren

komend uit een tijd waarin specialisatie een vreemd woord was, en dat maakte dat hij op de terreinen gezondheidsrecht, verenigingsrecht, sportrecht en het recht van de intellectuele eigendom uitstekend uit de voeten kon, in de cassatiepraktijk werkzaam was en verantwoord kon meenemen wat dan nog overschoot in het algemene aanbod van zaken waar zijn tamelijk bonte cliëntenkring hem mee verblijdde.

Hij sprak niet veel over zijn zaken, want hij was ook nog eens bescheiden, maar als het dan toch aan de orde kwam schudde hij korte en heldere analyses uit de mouw, die zijn kennis onderstreepten en duidelijk maakten waarom hij een geducht en overtuigend pleiter was. In een bepaalde zaak lukte het hem maar niet om een tegenpartij tot betaling te dwingen. Als hij daarvan verslag deed was hij verontwaardigd maar niet al te sterk want hij wist dat hij eens zou uitkomen waar hij wilde wezen.

De advocaat die werkte zoals Utermark het deed, geen dossier uit de weg gaand en pal voor zijn cliënten, krijgt makkelijk solitaire trekken. Wat dat betreft was hij evenwel anders, want hij heeft niet alleen met plezier deel uitgemaakt van een kantoor dat groter is geworden dan de hele Haagse balie op het moment van zijn beëdiging, en aan die groei zijn bijdrage geleverd, maar zich ook met

enthousiasme voor de gehele beroepsgroep ingezet. Bestuurslid van de Jonge Balie, lid van de Raad van Toezicht, de gedachte aan een mogelijk decanaat alleen verwerpend omdat zijn cliënten dan op de tweede plaats zouden komen, lid van de commissie-Bitter tot herziening van de Gedragsregels en lid van de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, het zijn activiteiten die getuigen van zijn gemeenschapszin én van zijn belangstelling voor een van de belangrijkste wortels van het vak, de beroepsethiek.

Discussies over wat al dan niet betamelijk is voerde hij met graagte, oprecht verontwaardigd over streken die advocaten meenden zich te kunnen permitteren, even geëmotioneerd wanneer in zijn ogen overdreven formaliteiten de advocaat dreigden te belemmeren in het werk zoals hij dat zag: snelle en soms risicovolle behartiging van belangen van cliënten. Daarin paste de overtuiging waarnaar hij zelf leefde: dat gedragsregels minimumnormen zijn, en dat een advocaat hard is maar fair, gespist op finesses en resources maar wars van chicanes.

In februari van dit jaar, op 64-jarige leeftijd, heeft Huug Utermark, tot spijt van allen die hem hebben gekend, het beeld van de gedreven advocaat gecompleteerd: hij is in het harnas gestorven.